

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

**Θεσσαλονίκη 3 Μαρτίου 2009
Αριθ. Γνωμοδ. 2/2009**

**Ταχ. Δ/ση : Δικαστικό Μέγαρο
Ταχ. Κώδ : 541 22
Πληροφορίες : Γραφ. Διευθύνοντος
Τηλ. : 2310-520092
FAX : 2310-510188**

**ΠΡΟΣ: όλους τους Εισαγγελικούς Λειτουργούς
της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης**

**ΚΟΙΝ.: 1) κ. Διευθύνοντα την Εισαγγελία
Εφετών Θεσσαλονίκης (υ.τ.α.)
2) Υπουργείο Υγείας και
Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων σας, ως εισαγγελέων υπηρεσίας, διατυπώθηκε το ερώτημα εάν η κατά το Ν. 2071/1992 ακούσια νοσηλεία ασθενούς, δηλαδή η χωρίς τη συγκατάθεσή του εισαγωγή και παραμονή του για θεραπεία σε κατάλληλη Μονάδα

(*) Για τα ζητήματα εφαρμογής του Ν. 2071/1992 και τη γενικότερη προβληματική του θέματος της ακούσιας νοσηλείας βλ.:Εγκ. Εισ. ΑΠ (Η. Σπυρόπουλου) 2/1996, Υπερ.1996, 693, Γνωμοδ. Εισ. ΑΠ (Η. Σπυρόπουλου) 19/1996, Π.Χρ. 1996, 1343, Γνωμοδ. Εισ. ΑΠ (Α. Κονταξή) 12/2006, Ποιν Δικ 2006, 1403, Γνωμοδ. Εισ. ΑΠ (Α. Κονταξή) 12/2007, Ποιν Δικ 2007, 1323, Εγκ. Εισ. Πρωτ. Θεσ. (Ε. Ζαχαρή) 633/2000, ΝοΒ 2000, 1671 με παρατηρήσεις Ε. Φυτράκη και Ποιν Δικ 2000, 512 με παρατηρήσεις Κ. Κοσμάτου, Γνωμοδ. Εισ. Πρωτ. Πατρ. (Α. Τζαμαλή) 2/2006, Ποιν Δικ 2007, 436, Ν. Παρασκευόπουλου, Παρατηρήσεις στο Ν. 2071/1992, Υπερ. 1993, 207 επ., του ίδιου, Η εφαρμογή του έκτου κεφαλαίου του Ν. 2071/1992 (ακούσια νοσηλεία πασχόντων από ψυχική διαταραχή), Υπερ. 1996, 689 επ., Δ. Παπαγεωργίου, Προβλήματα σχετικά με τη διαδικασία της ακούσιας νοσηλείας (παρέμβαση στο 20^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ένωσης Ελλήνων Δικονομολόγων), Υπερ. 1996, 701 επ. και Πρακτικά Συνεδρίου, 196 επ. Κ. Κοσμάτου, Το έκτο κεφάλαιο του Ν. 2071/1992 μετά από ένα έτος εφαρμογής, Υπερ. 1994, 202 επ., του ίδιου, Η ακούσια νοσηλεία σε ψυχιατρική μονάδα, Υπερ. 1998, 923 επ., και Μ. Καϊάφα - Γκμπάντι, Ακούσια νοσηλεία ψυχασθενών στην πράξη: Μια στροφή για τη στήριξη του κράτους δικαίου, Ποιν Δικ 2007, 439 επ.

Ψυχικής Υγείας, μπορεί να γίνει και σε ιδιωτική ψυχιατρική κλινική. Επ' αυτού, η κατ' άρθρον 25 παρ. 2 Ν. 1756/1988 γνώμη μας είναι η ακόλουθη:

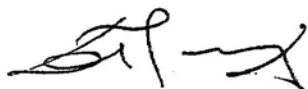
Σύμφωνα με το άρθρο 93 παρ. 1 Ν. 2071/1992, στις Μονάδες Ψυχικής Υγείας (ΜΨΥ) περιλαμβάνονται και οι ιδιωτικές ψυχιατρικές κλινικές (άλλες κατηγορίες ΜΨΥ είναι: τα κέντρα ψυχικής υγείας, οι ψυχιατρικοί τομείς νομαρχιακών ή περιφερειακών νοσοκομείων, οι πανεπιστημιακές ψυχιατρικές κλινικές, τα ειδικά ψυχιατρικά νοσοκομεία κλπ). Οι διατάξεις που διέπουν τη διαδικασία της ακούσια νοσηλείας, ως γνωστόν, περιέχονται στα άρθρα 95-101 του ίδιου νόμου. Στο άρθρο 96 παρ. 4, λοιπόν, προβλέπεται ότι ο εισαγγελέας διατάσσει τη μεταφορά του ασθενούς σε *«κατάλληλη μονάδα ψυχικής υγείας»*, όταν συντρέχουν οι τυπικές προϋποθέσεις και οι δύο ιατρικές γνωματεύσεις συμφωνούν για την ανάγκη ακούσιας νοσηλείας. Όμως, στην περίπτωση που ο εισαγγελέας κινεί αυτεπάγγελτα τη διαδικασία ή στην αίτηση αναφέρεται ότι ήταν ανέφικτη η εξέταση του ασθενούς, η παρ. 5 του ίδιου άρθρου ορίζει ότι ο εισαγγελέας πρωτοδικών δικαιούται να διατάξει τη μεταφορά του ασθενούς για εξέταση και σύνταξη των γνωματεύσεων σε *«δ η μ ό σ ι α ψυχιατρική κλινική»*. Οι προαναφερόμενες διατάξεις πρέπει να συνδυασθούν με το άρθρο 101 παρ. 2 Ν. 2071/1992, σύμφωνα με

το οποίο «με απόφαση του Υπουργού Υγείας ... καθορίζονται οι προϋποθέσεις, όροι και η διαδικασία υπαγωγής στις διατάξεις των άρθρων 91 έως και 100 των *ιδιωτικών θεραπευτηρίων* ...». Από τη διάταξη αυτή συνάγεται με σαφήνεια ότι, ως προς τις ιδιωτικές ψυχιατρικές κλινικές (ιδιωτικά θεραπευτήρια), ο νομοθέτης έχει εξαρτήσει τη δυνατότητα εφαρμογής των διατάξεων περί ακούσιας νοσηλείας (άρθρ. 95-101 Ν. 2071/1992) από την έκδοση ειδικής Υπουργικής Απόφασης, η οποία θα καθορίζει όρους και προϋποθέσεις. Μέχρι σήμερα, τέτοια Υπουργική Απόφαση δεν έχει εκδοθεί. Το γεγονός της παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος από την έναρξη της ισχύος του Ν. 2071/1992, χωρίς ο αρμόδιος Υπουργός να αξιοποιήσει τη νομοθετική εξουσιοδότηση του άρθρου 101 παρ. 2 του νόμου, δεν σημαίνει ότι θα οδηγηθούμε σε *CONTRA LEGEM* ερμηνεία του ισχύοντος νομικού πλαισίου: αφού ο νόμος ρητά προϋποθέτει Υπουργική Απόφαση που θα προβλέπει όρους και προϋποθέσεις για την υπαγωγή και των ιδιωτικών ψυχιατρικών κλινικών στις διατάξεις των άρθρων 91-100, και τέτοια Απόφαση δεν έχει εκδοθεί, η μόνη, σύμφωνη με το σαφέστατο γράμμα του νόμου, ερμηνεία αποκλείει την εφαρμογή των διατάξεων αυτών για τις ιδιωτικές ψυχιατρικές κλινικές. Συνακόλουθα, *ακούσια νοσηλεία ασθενούς σε ιδιωτική ψυχιατρική κλινική δεν είναι σύμφωνη με το νόμο*. Τέλος, ας σημειωθεί ότι είναι αδιάφορος ο λόγος για τον οποίο η Πολιτεία

(δια του εκάστοτε Υπουργού Υγείας) δεν προχώρησε στην «συμπλήρωση» του νομικού πλαισίου και τήρησε στάση επιφυλακτικότητας ή δυσπιστίας απέναντι στις ιδιωτικές ψυχιατρικές κλινικές. Αυτός αφορά την εκτελεστική εξουσία, που δεν έκανε χρήση της εξουσιοδότησης του νόμου, και όχι τον εφαρμοστή του νόμου Εισαγγελέα, που έχει ως αποστολή την τήρηση της νομιμότητας.

Επειδή το θέμα δεν αφορά μόνο την Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, η παρούσα κοινοποιείται και στον Διευθύνοντα την Εισαγγελία Εφετών Θεσσαλονίκης (όπως, άλλωστε, ορίζεται και στην υπ' αριθμ. πρωτ. 867/Εγκ.5/22.3.1996 Εγκύκλιο του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου) για το ενδεχόμενο να ενημερωθεί για το ζήτημα, ως γενικότερου ενδιαφέροντος, ο κ. Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου.-

Ο Διευθύνων την Εισαγγελία
Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης

Δημήτριος Παπαγεωργίου
Αντεισαγγελέας Εφετών